

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan mr. A. F. Gaastra
Directeur-generaal Politie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2511 EH Den Haag

Contactpersoon
Drs. ir. M.H. van der Duin
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
T +31 (06) 14 94 94 06
m.h.van.der.duin@minvenj.nl

Datum 14 maart 2016

Geachte heer Gaastra,

In het onderzoek "Inzicht in de omvang van het personele en materiële budget nationale politie" (kortweg het P&M onderzoek), is gekeken of met de voorziene omvang van het budget voor de materiële lasten, de huidige ambities met betrekking tot onder andere de IV duurzaam kunnen worden gerealiseerd. In uw brief "Oordeel Review Board over plausibiliteit P&M onderzoek" d.d. 26 februari 2016, vraagt u de Board om aan te geven of het beeld dat uit het onderzoek naar voren komt, strookt met het beeld dat door ons de afgelopen jaren is opgebouwd. In deze brief geven we hierop onze reactie.

Met het onderzoek is door PwC in korte tijd een indrukwekkend rapport opgeleverd, waarmee de financiële problematiek bij de nationale politie inzichtelijk wordt gemaakt. De Review Board herkent de grote lijnen uit het rapport. Deze lijnen sluiten aan bij onze eigen beelden, eerder genoemde aandachtspunten en zorgen.

Naar de mening van de Board zou het rapport – in ieder geval wat betreft het IV-domein – dan ook goed gebruikt kunnen worden bij de verdere uitwerking van het AVP en de detaillering die de komende periode nog zijn beslag moet krijgen. Dit vraagt nog wel nadere afweging en besluitvorming, zowel bij de nationale politie zelf, als bij uw departement, in overleg met de politieleiding.

Ten behoeve van die uitwerking plaatst de Review Board een aantal opmerkingen bij onderdelen van het rapport:

- Zoals aangegeven in de vraagstelling en opzet van het onderzoek, is een aantal ontwikkelingen wel geïdentificeerd, maar hebben nog geen financiële vertaling gekregen. Dit geldt onder andere voor de toestroom van vluchtelingen, de intensivering van de opsporing, cybercrime, de meldkamer en departementale prioriteiten. Wat de Review Board betreft is de inschatting van het benodigde budget dan ook misschien wel een veel te voorzichtige inschatting.

- De Review Board heeft bij herhaling gewezen op goede governance en acht dit als een essentiële voorwaarde voor goede sturing. In het onderhavige rapport is deze governance beperkt belicht en verdient wat ons betreft versterking.

Datum
14 maart 2016

Een constatering in het rapport die wij graag onderstrepen is dat op dit moment een voldoende uitgewerkte strategie en visie op de nationale politie ontbreekt, waarmee het portfolioproces topdown kan worden gevoed. Het bestemmingsplan IV hangt hiermee “in de lucht”. Hierdoor is niet duidelijk welke uitgangspunten worden gehanteerd bij de sturing op het portfolioproces.

In het rapport wordt een aantal beleidsadviezen gegeven ten aanzien van het Aanvalsprogramma:

- het AVP zou moeten worden ‘verlengd’ tot 2020;
- er moet een heldere prioriteitsstelling komen in de volgorde: basis op orde, rationalisatie, EBO’s en vernieuwing;
- voorgesteld wordt om een tweetal thema’s toe te voegen aan de basis op orde, zijnde het voldoen aan de Wet politiegegevens (Wpg) en het voorzien in verdergaande informatiebeveiliging;
- het stellen van duidelijke financiële kaders.

De status van deze adviezen is ons thans niet geheel helder; ze worden in het rapport gepresenteerd als ‘grondslagen’ voor de onderbouwing van de begrotingsreeks voor ICT. Het is niet duidelijk of het hier gaat om de ‘thans bekende belangrijkste ambities’ (zie de onderzoeksvraag) of om aannames, dan wel adviezen van PwC zelf op basis van bijvoorbeeld expertsessies. Op zichzelf zijn goede argumenten te geven voor deze adviezen/grondslagen, maar ze vergen nog wel een goede doordenking en besluitvorming op het juiste niveau.

De Review Board is zoals bekend voorstander van het afgebakend uitvoeren van een gecontroleerd ICT-programma, waarin de noodzakelijke activiteiten die ten aanzien van de IV uitgevoerd moeten worden om de vorming van de nationale politie gestalte te geven, worden ondergebracht. De Board is echter geen voorstander van regelmatige scopewijzigingen zoals het onderbrengen van MEOS, Dag2Gereed, MH17 enz. in het huidige AVP en de voorgestelde verlenging van de doorlooptijd van het huidige AVP. Dit komt namelijk transparante doelsturing niet ten goede. Wij adviseren dan ook versnelde afronding van het huidige AVP en vervolgens het starten van een nieuw vervolg AVP met een herijkte scope en daarop aangepaste plansturing.

Een aandachtspunt hierbij is dat momenteel de noodzakelijke harmonisering van de werkprocessen lijkt achter te blijven, waardoor de overall rationalisatie te weinig vorm en inhoud krijgt. Als gevolg hiervan worden doelen niet in voldoende mate bereikt en is er nog niet voldoende sprake van efficiencywinst door het terugdringen van de beheerslasten (een belangrijke doelstelling van het AVP). Verlenging van het huidige AVP is geen oplossing voor dit knelpunt. De Review Board is dan ook voor het afronden van het huidige AVP. Daarna kan gewerkt

worden aan de oplossing voor genoemd knelpunten met een doordachte en realistische vervolg AVP aanpak.

Datum
14 maart 2016

Voorafgaand aan een eventueel "vervolg" op het AVP dient vanuit een heldere ambitie een afweging te worden gemaakt welke thema's zich lenen voor een programmatische aanpak. Het verdient aanbeveling om daarbij de lessen van de afgelopen jaren te benutten en het programma te baseren op een eenduidige strategie op de ontwikkeling en vernieuwing in het IV-domein. Zo zijn er naar de indruk van de Board op dit moment nog geen scherpe keuzes gemaakt over de wijze waarop de vernieuwing de komende jaren moet worden uitgevoerd (zie aanbeveling 5 m.b.t. IV/ICT in het rapport). Eerdere voornemens om (delen van) het AVP in de lijn onder te brengen, zoals de vernieuwing van BVI, staan op gespannen voet met een afgebakend en gecontroleerd ICT-programma.

Verder blijkt uit het P&M rapport dat zeer nadrukkelijk rekening dient te worden gehouden met het absorptievermogen van de nationale politie in de komende jaren. Dit is in lijn met eerdere constatering hierover van de Board en onderstreept de noodzaak om te werken met een realistische integrale (mijlpalen)planning. Voor wat betreft de financiële kaders benadrukt de Board het belang van een heldere relatie tussen doelen, projecten en financiering. Het ontbreken hiervan heeft de uitvoering van het BAVP dikwijls bemoeilijkt en ontnemt het zicht op de mate waarin doelen bereikt worden. We zien dit bevestigd in de bevindingen en aanbevelingen van het P&M rapport en pleiten opnieuw voor het vasthouden aan de systematiek van meerjarige programmafinanciering.

In de ontvangen voortgangsrapportages van het BAVP wordt het beeld geschetst dat de basis voor wat betreft de infrastructuur en de bedrijfsvoering in belangrijke mate op orde is. Desondanks lukt het terugbrengen van de beheerskosten echter nog niet voldoende en loopt de vernieuwing om diverse redenen achter bij de oorspronkelijk beoogde doelen en resultaten en voltrekt zich thans naar onze waarneming diffuus. In de prioriteitstelling van het P&M-rapport staat vernieuwing echter 'achteraan' waarmee wederom het risico bestaat dat daarin niet de noodzakelijke voortgang wordt geboekt.

Ten aanzien van de prioriteitstelling en het tweetal thema's dat aan het verlengde AVP wordt toegevoegd, onderschrijft de Review Board het belang van beide thema's. De Review Board wacht met dit advies uw reactie op het PWC advies in zowel inhoudelijk als financieel opzicht met meer dan gemiddelde belangstelling af.

Met vriendelijke groet,

Dr. T.A. Rodrigues
Voorzitter Review Board